

Itä-Suomen poliisilaitoksen toimintakertomus 2024

Sisällys

1 Johdon katsaus	3
2 Toiminnan vaikuttavuus	5
3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	6
3.1 Valvonta- ja hälytystoiminta.....	6
3.2 Liikenneturvallisuus	9
3.3 Rikostorjunta	11
3.4 Lupahallinto ja muu asiointi	14
3.5 Yhteiset palvelut.....	17
3.5.1 Viestintä.....	17
3.5.2 Tietojohdoisuus	18
3.5.3 Organisaatioturvallisuus, varautuminen ja riskienhallinta	18
3.5.4 Toimintaohjelma ja poliisin strategia	19
3.6 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	19
3.7 Yhteisrahoitteinen toiminta	23
3.8 Poliisiyksikön kokonaiskustannukset.....	24
4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	25
5 Tilinpäätösanalyysi	27
5.1 Rahoituksen rakenne	27
5.2 Talousarvion toteutuminen	27
5.3 Tuotto- ja kululaskelma	28
5.4 Tase.....	30
5.5 Hankkeet.....	30
6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	31
7 Kokonaisarviointin tulokset	31
8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	31
9 Allekirjoitus	32

1 Johdon katsaus

Vuoden aikana toimintaympäristössä tapahtui joitakin muutoksia. Itäraja pysyi suljettuna ja ukrainalaisten suojelua hakevien määrässä ei tapahtunut merkittävää muutosta. Kesälomakaudella poliisilaitoksen alueelle tuli kuitenkin runsaasti ukrainalaisia kausityöläisiä ja heidän suojelun tarpeen hakemusten vastaanottaminen työllisti poliisilaitosta. Katso-moväkivalta ja sen uhka nousivat uudelle tasolle Kuopion palloseuran jalkapallomenestyksen myötä ja tämä aiheutti muutamiin jalkapallo-otteluihin joukkojenhallintatehtäviä. Suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen loputtua on etenkin susia havaittu aikaisempaa enemmän asutusten läheisyydessä ja tämä on huolestuttanut alueen asukkaita. Rikollisuuden osalta tietoverkkoavusteisista petosrikoksista aiheutui edelleen merkittäviä rikosvahinkoja. Poliisille ilmoitettujen raiskausrikosten määrä kaksinkertaistui edellisvuoteen verrattuna, tässä ainakin osittain on kyse lainsäädännön muutosten vaikutuksista.

Toimintavuoden aikana poliisilaitoksen oli sopeutettava merkittävästi toimintaansa vastaamaan vuodelle osoitettua rahoituksen tasoa, keskeisin syy oli yleinen kustannustason nousu. Sopeuttamistoimina hankintoja ja investointeja vähennettiin ja matkustamista sekä ylitöitä vähennettiin. Näiden toimien johdoista myös operatiivista toimintaa etenkin hälytystoiminnan ja valvonnan osalta oli järjesteltävä uudelleen.

Varautumiseen ja valmiussuunnittelun kehittämistoimia jatkettiin ja aktiivinen harjoittelu sitoi jossakin määrin poliisiyksikön voimavaroja.

Kokonaisuutena tarkastellen tulostavoitteiden saavuttamisessa onnistuttiin varsin hyvin. Valvonta- ja hälytystoiminnan osalta kiireelliset hälytyspalvelut pystyttiin turvaamaan, vasteajat pysyivät lähes entisillä tasoillaan. Haasteita oli kuitenkin vasteajoissa joidenkin poliisilaitoksen reuna-alueilla sijaitsevan kuntien osalta, joskin näillä alueilla vuosittaisten kiireellisten hälytystehtävien kokonaismäärä on varsin vähäinen.

Valvontaa kohdennettiin asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Liikenteenvalvonnassa suoritelmäärät ja tehokkuus ovat hyvällä tasolla. Raskaan liikenteen valvonnan osalta toimintaan kohdennettujen henkilötyövuosien määrässä jäätin kuitenkin tavoitteesta. Liikenneturvallisuuden tasossa poliisilaitoksen alueella tapahtui hieman parannusta, kun tieliikenteessä loukkaantuneiden määrä väheni. Tieliikenteessä menehtyneiden hienoisessa kasvussa oli havaittavissa, että muutama useita uhreja vaatinut liikenneonnettomuus nosti liikenteessä kuolleiden lukumäärää.

Rikostorjunnan puolella vakavien rikosten tutkinta pystyttiin hoitamaan hyvin. Poliisilaitoksen rikosten selvitysprosentti parani selvästi ja rikoksia myös selvitettiin lukumääräisesti aikaisempaa enemmän. Paljastavan tutkinnan puolella törkeitä huumausainerikoksia paljastettiin huomattavasti aikaisempaa enemmän. Rikosten keskimääräinen tutkinta-aika kuitenkin piteni edelleen hieman. Vuoden aikana rikoksia ilmoitettiin lähes edellisvuotta vastaava määrä ja niitä on kasautunut tutkintaan, mikä kuormittaa henkilöstöä.

Lupapalveluiden osalta asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Kokonaisuudessaan myönnettyjen lupien määrä kasvoi selvästi, etenkin henkilökortteja myönnettiin selvästi edellis-

vuotta enemmän. Ampuma-aselupien prosessin sähköistymisen laajenemisen käynnistyminen työllisti henkilöstöä, koska asiakkaita oli neuvottava uusien toimintamallien johdosta ja sähköiset hakemukset edellyttivät usein täydentämistä. Henkilövaihdoksista ja koeajoista johtuen lupapalveluiden virkoja oli poikkeuksellisen runsaasti täyttämättä vuoden aikana ja tämä rasitti yksikön toimintaa ja henkilöstöä. Lupavalvonnalle asetetut tavoitteet saavutettiin myös hyvin, joskin esimerkiksi osa alueen ampumaratojen tarkastuksista jouduttiin suunnitelmallisesti lykkäämään seuraavalle vuodelle.

Harva-aluevalvonnalla, monialaisella poliisitoiminnalla ja viranomaisten yhteispartioinnilla on ylläpidetty viranomaisten näkyvyyttä. Yksittäisenä rikosasiaa saatiin tutkinnan osalta päätökseen ylä-Savossa laaja metsästys- ja luonnonvararikosten kokonaisuus, jossa on n. 30 rikoksesta epäiltyä henkilöä. Lisäksi tietoverkkoja hyödyntävän rikollisuuden osalta poliisilaitos oli johtovastuussa muutaman laajan rikoskokonaisuuden tutkimisessa, joissa tutkintatoimenpiteitä toteutettiin useissa valtioissa.

Poliisilaitoksen hallinto- ja tukitoimintojen rakenneuudistus saatiin päätökseen vuoden aikana. Poliisilaitos siirtyi 1.10.2024 yhden apulaispoliisipäällikön malliin, kun lupapalveluita johtavan apulaispoliisipäällikön eläköityessä lupapalvelut-linja muutettiin lupapalvelut-sektoriksi poliisipalvelut-linjan alaisuuteen. Poliisilaitos on nyt PORA III organisaation rakennetta koskevien linjausten mukaisesti organisoitunut.

Poliisilaitoksen osaamisen tasosta kertoo mm. se, että vaativien tilanteiden ryhmä sijoitui jälleen ensimmäiseksi poliisin valtakunnallisessa tason tarkastuksessa. Poliisilaitos myös avusti yhden poliisikoiran ja koiranohjaajan työpanoksella Pariisin kesäolympialaisten turvajärjestelyiden toteuttamisessa.

Toimitilojen osalta Mikkelissä saatiin toteutettua lupapalveluiden tilauudistus ja siirtyminen valtion virastotalon alakertaan. Uudet tilat parantavat sekä asiakkaiden yksityisyyttä että henkilöstön osalta työn sujuvuutta. Savonlinnassa suunnittelutyötä jatkettiin lupapalvelun asiakaspalveluiden remontoimiseksi, mutta töiden käynnistämiseen ei ollut rahotusta. Kuopiossa saatiin pääpoliisiaseman tilaontauden helpottamiseksi vuokrattua hie-man lisätilaa, samoin saatiin Kuopioon käyttöön asianmukainen tila voimankäytön koulutusta varten. Kuopion pääpoliisiaseman uudishanke eteni siten, että suunnittelutyö jatkui ja lupapalveluiden asiakaspalveluiden osalta päädyttiin kattavan selvitystyön jälkeen siihen, että lupapalveluiden tilat on kustannustehokkainta sijoittaa uuteen suunnitteilla olevaan poliisitaloon.

Poliisilaitoksen vuosille 2023-2026 sijoittuvan toimintaohjelman täytäntöönpanoa jatkettiin. Ohjelma pitää sisällään yhteensä 73 toimenpide-ehdotusta, jotka perustuvat toimintaympäristön ja toiminnallisten tarpeiden analyysiin. Vuoden kuluessa poliisilaitoksen työryhmien toimintaa tiivistettiin, Ylä-Karjalassa siirryttiin yleispoliisitoimintaan, Kuopiossa ja Joensuussa käynnistyivät pikatutkinnan kokeilut ja Mikkelissä kokeillaan tutkimuksen aikavastuujakoa. Sähköisten ilmoitusten kirjaaminen tutkintasihteerien voimin keskitettiin Kuopion pääpoliisiasemalle vapauttaen poliisien työaikaa rikostutkintaan.

2 Toiminnan vaikuttavuus

Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tila pysyi vakaana poliisilaitoksen alueella. Itärajan sulkua helpotti hieman tilannetta, toisaalta uusina ilmiöinä katsomoväkivalta ja suurpetotehtävien lisääntyminen edellyttivät aikaisempaa enemmän poliisin voimavarojen kohdentamista. Häiriöindeksi poliisilaitoksen alueella laski aavistuksen ja tämä kuvaa pientä turvallisuuden tason laskua. Samalla valvontaindeksiä saatiin parannettua merkittävästi ja tämä tarkoittaa sitä, että poliisi on tehnyt aikaisempaa enemmän toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi.

Kiireellisten hälytystehtävien vasteaika pysyi lähes aikaisemmalla tasollaan. Poliisin palvelukyky poliisilaitoksen reuna-alueiden harva-alueille heikkeni kuitenkin hieman. Valvonta- ja hälytystoimintaan käytettiin voimavaroja lähes edellisvuoden tasoa vastaavasti, hieman valvonnan puolelta työaikaa vähentäen. Hälytystehtävien määrä poliisilaitoksen alueella pysyi lähes entisellä tasollaan, mutta oma-aloitteisia tehtäviä suoritettiin selvästi aikaisempaa enemmän. Maassaolon edellytysten valvontaa tehostettiin selvästi. Kokonaisuudessaan valvonta- ja hälytystoiminnan tuottavuus laski hieman.

Liikenneturvallisuus poliisilaitoksen alueella parani. Tieliikenteessä kuolleiden määrä pysyi lähes edellisen vuoden tasolla, vuoden aikana tapahtui muutamia yhdellä kertaa useita ihmishenkiä vaatineita liikenneonnettomuuksia ja tämä selittää osaltaan liikennekuolemien positiivisen kehityksen pysähtymistä. Liikenteessä loukkaantuneiden määrä väheni ja tältä osin kehitys oli erittäin myönteistä.

Liikennevalvontaindeksiä saatiin parannettua selvästi. Liikenneturvallisuustyön osalta poliisin toiminnan tuottavuus parani, etenkin liikuteltava automaattivalvonta paransi selvästi toimintaansa. Liikenteen valvontaan käytettävän työajan osalta pysyttiin edellisen vuoden tasolla, raskaan liikenteen valvontaan kohdennetun työajan määrä väheni hieman. Valvontaa suunnattiin aktiivisesti myös asukkailta tulevan palautteen pohjalta.

Poliisin tietoon tulleen rikollisuuden osalta muutokset eivät olleet suuria. Rikosten selvitystasot ovat valtakunnallisesti tarkastellen hyvällä tasolla, mutta tutkinta-ajat ovat pitkiä. Poliisille tuli vuoden aikana tutkittavaksi aikaisempaa enemmän rikoksia, mutta samalla niistä pystyttiin selvittämään lukumääräisesti selvästi aikaisempaa enemmän. Avoimien rikosasioiden määrä jatkoi kuitenkin kokonaisuudessaan kasvuaan ja tätä kehitystä voidaan pitää huolestuttavana. Yksittäisenä muutoksena raiskausrikosten lukumäärä kaksinkertaistui, tässä taustalla arvioidaan olevan ennen kaikkea rikoksen tunnusmerkistöön tehdyt lainsäädäntömuutokset. Keskimääräinen rikosten tutkinta-aika kasvoi hieman, mutta toisaalta rikosten selvitystaso parani selvästi. Talousrikosten osalta saatiin aikaan käänne parempaan suuntaan, juttuja päätettiin merkittävästi edellisvuotta enemmän ja osittain tästä syystä juttujen keskimääräinen tutkinta-aika piteni. Paljastavan toiminnan puolella törkeitä huumausainerikoksia paljastettiin edellisvuotta enemmän, mutta kokonaisuuksia ehdittiin tutkia loppuun hieman aikaisempaa vähemmän. Haasteisiin vastauksena rikostorjuntaa kehitettiin aktiivisesti useilla toimenpiteillä, käynnistettiin toimintaa tehostavia kokeiluja, laajennettiin monialaista poliisitoimintaa ja toimintaan kohdennettiin lisää voimavaroja.

Lupahallinnon palvelut pystyttiin tuottamaan vuoden aikana varsin hyvin. Ajoittaisista asiakaspalveluiden ruuhkatilanteista selvittiin ja palveluviiveet pysyivät valtakunnallisesti tarkastellen kohtuullisina. Lupapalveluiden henkilöstön hieman tavanomaista suurempi luonnollinen vaihtuvuus vuoden aikana aiheutti tavanomaista enemmän poistumaa ja tällä oli vaikutusta toimintaan. Lupahallinnon tehtävissä tuottavuus nousi selvästi, taustalla oli etenkin myönnettyjen passien ja henkilökorttien määrän selkeä kasvu edellisiin vuosiin verrattuna. Samoin ajo-oikeuspäätösten lukumäärä kasvoi selvästi. Sähköisen asioinnin käyttöaste laski hieman, tässä vaikutusta voi olla poliisilaitoksen varsin laajalla asiakaspalvelupisteiden verkostolla sekä ampuma-aselupien suhteellisen suurella määrällä.

3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta

3.1 Valvonta- ja hälytystoiminta

Itä-Suomen poliisilaitoksella on siirrytty perustyoössä yhä enenevässä määrin monialaisiin toimenkuviin, mikä tarkoittaa käytännössä sitä, että poliisimiehillä on tutkinnallisia ja kenttätoiminnallisia (valvonta- ja hälytystoiminta) vastuita. Itä-Suomen poliisilaitoksella on tällä hetkellä hiukan alle 50 monialaisella toimenkuvalla olevaa poliisimiestä. Heistä noin puolet on valvonta- ja hälytystoimintasektorilla, pari liikennepoliisisektorilla ja loput rikostorjuntasektorilla. Ylä-Karjalassa siirryttiin 1.10.2024 yleispoliisimallin mukaiseen poliisitoimintaan.

Valvonta- ja hälytystoiminta- sekä liikennepoliisisektorilla rikosasiat on hoidettu jo useamman vuoden ajan ns. yhden kosketuksen periaatteella. Kentällä toimivat partiot on veloitettu suorittamaan ensipartiotoiminnassa esitutkinnalliset toimenpiteet laadukkaasti ja kattavasti. Kuulustelut on veloitettu tekemään kattavasti aina, kun se on poliisitoiminnallisesti mahdollista. Kentällä suoritettujen kuulustelujen määriä on seurattu jo useamman vuoden ajan. Rikostorjunnassa tulleen palautteen mukaan ensipartiotoiminta on pääosin toteutunut sovitun mukaisesti.

Poliisilaitos on varautunut omassa toiminnassaan muuttuneen turvallisuusympäristön mukaisiin uhkiin. Yhteistyö keskeisiin sisäisiin ja ulkoisiin sidosryhmiin on erinomaista. Tiiviillä yhteistyöllä saavutetaan eri toimijoille yhteinen tilannekuva. Oleellinen tieto syötettiin kattavasti poliisin tiedustelujärjestelmään (Poti). Poti-syötöissä Itä-Suomen poliisilaitos on edelleen valtakunnan kärkeä. Potissa olevaa tietoa osataan hyödyntää myös operatiivisessa toiminnassa.

Poliisilaitoksella toteutettiin useita varautumiseen liittyviä harjoituksia. Varautumiseen ja valmiussuunnitteluun liittyvät ohjeet on päivitetty. Päivitystyö ja harjoittelu jatkuvat myös tulevana vuonna.

Valvonta- ja häiriöindeksit ovat Itä-Suomessa poliisilaitosvertailussa keskivertoa paremmat.

Itä-Suomen poliisilaitoksella häiriöindeksi on noin 78, kun se valtakunnallisesti on keskimäärin 134. Kuopiossa häiriöindeksi on suurten kaupunkien joukossa erittäin hyvä. Hyvään indeksilukuun vaikuttavat muun muassa valvonnalliset toimenpiteet. Kuopion osalta hyvään indeksiin vaikutti valvonnallisten toimenpiteiden lisäksi se, että tutkinta on ansiokkaasti selvittänyt vakavia henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia. Rikosten selvittämisellä on ollut merkittävä ennalta estävä vaikutus.

Valvontaindeksi Itä-Suomessa on vuoden 2024 lopussa 99,5 ja sen on parantunut vuoden 2023 lopun tilanteesta 15,6 prosentilla. Valtakunnallisessa vertailussa sijoitumme valvontaindeksissä vähän keskitason alapuolelle.

Poliisilaitoksille on määritelty kuntakohtaiset enimmäistoimintavalmiusajat viisiportaisen riskiluokituksen mukaan. Hälytystehtävien keskimääräinen toimintavalmiusaika oli viime vuonna samalla tasolla kuin vuonna 2023. A-kiireellisyysluokan tehtävissä poliisi oli paikalla hätäkeskuksesta tehtävän saatuaan keskimäärin 13,4 minuutissa ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä paikalle saapumiseen kului keskimäärin 20,3 minuuttia. Itä-Suomen poliisilaitoksen alueella oli vuonna 2024 yhteensä 44 kuntaa, joista yhdeksän kunnan alueella määriteltyä enimmäistoimintavalmiusaikaa ei viime vuonna saavutettu, kuten ei myöskään aikaisempina vuosina.

Itä-Suomessa seurataan viikoittain poliisipartioiden tekemiä oma-aloitteisia jalkautumisia sekä järjestyksen- ja liikenteenvalvontatehtäviä ja niiden määrä on noussut merkittävästi vuodesta 2023. Esimerkiksi jalkautumisia on tehty noin 2000 kertaa, mikä on poliisilaitosvertailussa kolmanneksi eniten.

Poliisilaitoksella on jo useamman vuoden ajan seurattu poliisipartioiden tekemiä valvontatehtäviä haja-asutusalueilla ja näiden tehtävien määrä on saatu vakiinnutettua noin saatuaan tehtävään viikoittain. Toteutuneilla harva-aluevalvonnan toimenpiteillä on turvattu poliisin näkyvyys myös heikomman palvelutason alueilla ja lisätty turvallisuuden tunnetta sekä estetty ennalta eriasteisia rikoksia sekä puututtu havaittuihin rikkomuksiin. Harva-aluevalvonnan ja siellä suoritettujen toimenpiteiden näkyväksi tekeminen sosiaalisen median alustoilla on aiempiin vuosiin verrattuna lisääntynyt.

Itä-Suomessa poliisi hoiti viime vuonna 41 884 A- ja B-kiireellisyysluokan hälytystehtävää. Hälytystehtäviä oli 2 688 vähemmän kuin vuonna 2023. Vuonna 2024 Itä-Suomessa poliisilla oli kaikkiaan 96 863 tehtävää, joista C-luokan tehtävien osuus oli 54 979 tehtävää. C-luokan tehtäviin kuuluvat poliisin muille viranomaisille antamat virka-aputehtävät sekä muun muassa kiireettömät poliisipartioiden oma-aloitteiset järjestyksen- ja liikenteenvalvontatehtävät. Kokonaistehtävämäärä oli vuoden 2023 tasoa.

Erilaiset mielenterveyteen liittyvät tehtävät alkavat olla poliisissa jo arkipäivää. Poliisin tehtävissä näkyy myös kansalaisten lisääntynyt pahoinvointi, erityisesti nuorissa aikuisissa. Tehtäväsidonnaisuusajat ovat pysyneet kutakuinkin edellisen vuoden tasolla, vaikka olemme panostaneet ensipartiotoimintaan, koulutuspoistumat ovat olleet merkittäviä, samoin olemme tukeneet muun muassa muita poliisilaitoksia.

Taulukko 1. Valvonnan ja hälytystoiminnan taloudellisuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Valvonnan henkilötövuodet	91,8	93,4		87,2
Valvonnan kustannukset, 1000 euroa	10802	11282		11409
Valvonnan taloudellisuus (kustannukset / ABC-tehtävät)	116	115		118
Hälytystoiminnan henkilötövuodet	205,3	196,4		202,2
Hälytystoiminnan kustannukset, 1000 euroa	23202	23625		25673
Hälytystoiminnan taloudellisuus (kustannukset / AB-hälytystehtävät) euroa	525	530		613

Taulukko 2. Valvonnan ja hälytystoiminnan tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Valvonnan tuottavuus (ABC-tehtävät / henkilötövuodet)	1018	1054		1111
Hälytystoiminnan tuottavuus (AB-hälytystehtävät / henkilötövuodet)	215	225		207

Taulukko 3. Valvonnan ja hälytystoiminnan palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Häiriöindeksi (2014=100)	70,0	95,6	75,0	77,9
Valvontaindeksi (2014=100)	86,7	86,1	88,0	99,5
Toimintavalmiusaika A-luokan tehtävissä, min	13,7	13,5	13,0	13,4
Palvelukyky aika B-luokan tehtävissä, keskiarvo, min	20,2	20,1	19,5	20,3

Taulukko 4. Valvonnan ja hälytystoiminnan suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Oma-aloitteisten tehtävien määrä, kpl	43217	47942	48000	48738
Maassaolon edellytysten tarkastaminen, toimenpiteiden lkm	1065	697	675	1067
Maahantulon edellytysten tarkastaminen, toimenpiteiden lkm	851	1203	2900	495
Hälytystehtävien määrä (A, B, C), kpl	93410	98474		96863

3.2 Liikenneturvallisuus

Poliisihallitus on laatinut poliisille ohjausasiakirjaksi Poliisin liikennevalvonnan ja –turvallisuuden toiminta- ja kehittämissuunnitelman vuosille 2022-2030. Siinä mainitaan liikenneturvallisuustyön keskeiset vaikuttavuuskohteet, jotka ovat:

- 1) ajoterveys ja vireystila,
- 2) alkoholi, huumausaineet ja lääkkeet,
- 3) nuoret,
- 4) ajotavat ja ajonopeudet,
- 5) turvalaitteiden käyttäminen,
- 6) tarkkaamattomuus liikenteessä,
- 7) jalankulku, pyöräily ja suojatie sekä
- 8) ammattiliikenne, kuljetusrikollisuus ja tieliikenteen harmaa talous.

Edellä mainitut vaikuttavuuskohteet toimivat siis pidemmän aikavälin linjauksena.

Valvonnassa ja siitä viestimisessä on keskitytty aiempaa enemmän keskeisiin vaikuttavuuskohteisiin sekä lisätty niihin kohdistuvaa osuutta liikennepoliisin partioiden työajasta ja erityisesti valvonta- ja hälytystoiminnan partioiden vapaasti ohjautuvasta työajasta.

Liikenneturvallisuustyön muita toimia ovat olleet esimerkiksi lupahallinnon toimet ajo-kielto- ja ajoterveysasioissa, liikenneturvallisuusviestintä, liikennetrikosten tutkinta ja rikostorjunnan tienkäyttäjiin tai ajoneuvoihin kohdistamat pakkokeinot sekä analyysitoiminta. Liikenne-turvallisuustyöhön kuului myös yhteistyö eri viranomaisien, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Liikennevalvonta ja liikenneturvallisuustyö ovat ennalta estävää, yhteistyöhakuista ja tietojohtoista toimintaa, sekä muita poliisin tavoitteita tukevaa myös esim. raskaan liikenteen valvonnassa.

Johtamisen merkitys tavoitteisiin pääsyssä korostuu erityisesti ryhmätasolla, jossa yleisjohtajat, kenttäjohtajat ja liikenneryhmän johtajat vastaavat poliisin toiminnasta ja resursien suuntaamisesta kansalaisten ja tienkäyttäjien parissa. Erityisesti kenttäjohtajan merkitys liikennevalvonnan organisoinnissa ja toteutumisessa on suuri.

Yleisesti erilaisten mopomiittien ja muiden kokoontumisajojen määrä on kasvanut, niihin osallistuu aiempaa enemmän eri ikäisiä ihmisiä ja niissä näkyy aiempaa monipuolisempaa kalustoa. Tapahtumiin saavutaan myös kaukaa perävaunujen kanssa sekä esimerkiksi tieliikenteeseen sopimattomilla moottoripyörillä. Poliisilaitoksen alueen tapahtumissa ovat viime aikoina huomiota herättäneet vanhemmat henkilöt, jotka ovat saapuneet tapahtumiin tekemään liikennetrikoksia.

Erilaisia tapahtumia järjestetään samanaikaisesti eri paikoissa, mikä vaikeuttaa valvonnan järjestämistä. Tapahtumille on myös tyypillistä letkassa siirtyminen toiseen paikkaan, mikä aiheuttaa luonnollisesti haittaa muulle liikenteelle. Suurin osa poliisilaitoksista raportoi siirtymien sujuneen kuitenkin pääasiassa häiriöttä. Itä-Suomen poliisilaitoksen havaintojen mukaan isompia häiriöitä tapahtuu varsinaisen tapahtuman päätyttyä sekä erikseen sovituilla paikoilla, jonne kokoonnutaan pienemmällä porukalla.

Liikennevalvonta- ja liikenneturvallisuusindeksit ovat poliisilaitoksen tasolla hyvät suhteissa aikaisempiin vuosiin.

Poliisin tietoon tulleiden liikennerikosten määrä pysyi lähes samana kuin vuonna 2023 ja viime vuonna niitä oli Itä-Suomessa 12 344 tapausta.

Rattijuoppoja tavattiin Itä-Suomen liikenteestä viime vuonna yhteensä 1 544, näistä törkeitä tapauksia oli 650. Vuoteen 2023 verrattuna poliisin tietoon tulleita rattijuopumuksia oli kaikkiaan 116 tapausta vähemmän.

Itä-Suomen poliisilaitoksen alueella alkoholi oli edelleen selvästi yleisin liikenteessä käytetty päihde, noin 64 prosentissa tapauksista. Tosin huumausaineet liikennejuopumusten syynä ovat Itä-Suomessa lisääntyneet edellisvuoteen verrattuna.

Törkeiden liikenneturvallisuuden vaarantamisten määrä oli viime vuonna 414. Tapausten määrä väheni noin 12 prosenttia vuoden 2023 tasosta.

Itä-Suomen tieliikenteessä menehtyi vuonna 2024 yhteensä 23 henkilöä, mikä on yksi enemmän kuin vuonna 2023. Liikennekuolemista 13 tapahtui Etelä-Savossa, Pohjois-Karjalassa kolme ja Pohjois-Savossa seitsemän.

Liikennekuolemissa erottuvat taustatekijöinä erityisesti alkoholi ja ajonopeudet; kova ajonopeus tai liian suuri tilannenopeus. Ajonopeudet ovat olleet taustatekijänä lähes puolessa Itä-Suomessa sattuneista liikennekuolemista. Onnettomuuksista seitsemän on ollut suistumisonnettomuuksia ja seitsemän kohtaamisonnettomuuksia. Alkoholi oli osasyynä noin joka kolmannessa liikennekuolemassa eli alkoholin osuus liikennekuolemien taustatekijänä lisääntyi vuoteen 2023 verrattuna. Heikentynyt ajoterveys oli tapauksien taustalla kahdeksassa tapauksessa.

Itä-Suomessa liikennekuolemat tapahtuvat koko maata useammin henkilö- tai pakettiautoissa, näiden ohella onnettomuuksissa menehtyi kolme moottoripyöräilijää ja yksi jalan-kulkija. Osallisten iän mukaan ei vuoden 2024 aineistossa noussut esiin erityistä riskiryhmää.

Loukkaantuneita oli Tilastokeskuksen mukaan vuoden loppuun mennessä 345, mikä on 5 vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisenä vuonna.

Ajoterveyteen tai ajokuntoon liittyvät, lupahallintoon raportoitavat seikat ovat saattaneet tulla esille esimerkiksi hälytystehtävää hoidettaessa, rikostutkinnassa tai otettaessa henkilö poliisilakiperusteisesti säilöön.

Taulukko 5. Liikenneturvallisuuden tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Liikennevalvonnan tuottavuus, ilman automaatti-valvontaa (liikenne rikokset / htv)	292	314	310	346
Automaattisen liikennevalvonnan tuottavuus (seuraamukset / htv)	1109	835	1500	1173
Rattijuopumusvalvonnan tuottavuus (rikosten määrä / htv)	380	390	380	405
Raskaan liikenteen valvonnan tehokkuus (keskeiset suoritteet / htv)	656	596	650	592

Taulukko 6. Liikenneturvallisuuden palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Liikennevalvontaindeksi (2015=100)	95,9	112,6	100,0	121,9
Liikenneturvallisuusindeksin arvo (2001=100)	247,7	299,6	295,0	ei saatavilla

Taulukko 7. Liikenneturvallisuuden suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Liikennevalvontaan käytetty työaika, tunnit / 1640	42,9	40	50,0	37,8
Liikennevalvontaan käytetty työaika, josta raskaan liikenteen valvontaan käytetty työaika, tunnit / 1640	6,29	5,07	6,00	5,15
Liikuteltavien yksiköiden (kamera-autojen) valvontatunnit	1307	1122	1500	1594
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, tapauksen määrä	425	469	490	414
Tieliikenteessä kuolleet	26	22	16	23
Tieliikenteessä loukkaantuneet (ml. vakavasti loukkaantuneet)	443	350	350	345
Rattijuopumusrikosten määrä (tavallinen, törkeä, muu ja luovuttaminen)	1778	1660	2100	1544
Ajoterveysilmoitusten (080) määrä, kpl	970	771	950	819

3.3 Rikostorjunta

Poliisin tietoon tulleiden rikosten määrä pysytteli vuonna 2024 melko tarkalleen samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Vuotuiset vaihtelut ovat muutoinkin olleet viime vuosina vähäisiä. Rikoslajitarkastelussa voidaan todeta, että väkivaltarikosten määrä lisääntyi hiukan yli kolme prosenttia. Lisäystä oli nimenomaan yksityisellä paikalla tapahtuneissa väkivallanteoissa.

Omaisuusrikosten tyyppirikokset liittyivät petoksiin, jotka kokonaisuutena sinänsä vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna, mutta joita edelleen lukumääräisesti oli paljon, 6316 tapausta. Tyyppipetoksia olivat erilaisilla markkina-alustoilla tapahtuneet huijaukset sekä eri tavoilla asianomistajan pankkitileihin tai luottokortteihin kohdistuneet huijaukset, joissa menetetyt rahamäärät olivat huomattavia.

Suomalaisessa yhteiskunnassa orastavasta ilmiöstä, katujengeistä ei Itä-Suomessa tois- taiseksi ole varmoja indikaatioita. Huumausaineiden kaupustelu nuorille näyttää siirty- neen pimeään verkon markkinoille. Se on tuottanut ja tuottaa luonnollisesti haasteita poli- sitoiminnan näkökulmasta.

Itä-Suomen poliisilaitos paransi edelliseen vuoteen verrattuna poliisin tietoon tulleiden rikoslakirikosten selvitystasoa. Selvitysprosentti oli hiukan alle 50 prosenttia, kun vuonna 2023 selvitysprosentti oli 45,5 prosenttia. Sen sijaan toinen keskeinen indikaattori, keski- määräinen tutkinta-aika, liikahti reilun viikon verran huonompaan suuntaan, tasolle 242 vuorokautta. Rikoshyötyä saatiin poliisin haltuun aiempia vuosia enemmän, reilut 800 000 euroa.

Rikostorjunnan- ja tutkinnan toiminnallisista osa-alueista mainittakoon, että poliisilaitok- sessa toteutettiin rikostorjuntasektorin johdolla ennalta estävän strategian (Enska) mu- kaista toimintaa seitsemällä poliisiasemalla. Toiminnan painopisteet olivat Ankkuri-, Ma- rak- ja HAH (huolta aiheuttavat henkilöt) -toiminnoissa. Edellisenä vuonna perustettu verkkoavusteisen rikostorjunnan toiminto osallistui paitsi oman poliisilaitoksen, myös val- takunnallisiin ja petosrikostutkintahankkeisiin.

Huumausainerikostutkintaa jatkettiin valitun strategiamme mukaisesti yhteistyöllä paljas- tavan tutkinnan, perustutkinnan ja kenttävalvontaresurssin kesken. Yleisesti voidaan to- deta, että poliisilaitoksen yksi keskeinen linjaus vahvistaa ja toteuttaa yhteistä tekemistä yli ryhmä- ja sektorirajojen eteni.

Rikosilmiöistä tiedottamista ennalta estävässä tarkoituksessa jatkettiin tulostavoitteiden mukaisesti. Viestinnässä keskityttiin muun muassa varoittamaan haitallisista rikosilmi- öistä kuten tietoverkoissa tapahtuvista huijauksista.

Edellä kuvattuihin tuloslukuihin on olennaisesti vaikuttanut paitsi tutkinnalliset resurssit, myös jatkuvasti suuri avointen rikosasioiden varanto, erityisesti päivittäis- ja pitkäkestoi- sissa tutkintaryhmissä. Poliisilaitoksen toimintaohjelmassa vuosille 2024-2027 onkin lin- jattu, että poliisilaitos kohdentaa rikostutkinnallisia ja - torjunnallisia toimenpiteitä nimen- omaan juttuvarannon pienentämiseen ja sitä kautta juttujen läpivirtauksen parantami- seen. Vuoden 2024 kesällä ja syksyllä käynnistettiin useita samanaikaisia toimenpiteitä tilanteen kohentamiseksi. Niistä mainittakoon muun muassa sähköisten ilmoitusten kes- kitetty vastaanottotoiminto, Joensuun ja Kuopion pikatutkintatoiminnan kokeilu, Mikkelin tutkintaryhmäkokeilu sekä tutkinnan perehdyttäjätöiminnan aloittaminen. Toiminnot ovat muutaman kuukauden tarkastelun perusteella selkeästi jäntevöittäneet tutkintaproses- seja. Toiminnallisia tuloksia tosin päästään arvioimaan tarkemmin vasta vuoden 2025 puolella. Toimintaohjelman mukaisesti myös tutkinnan esimiestyö ja seurantajärjestel- mien parantaminen ovat suunnitellusti kehitystyön kohteena.

Taulukko 8. Rikostorjunnan taloudellisuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikostorjunnan henkilötyövuodet	305,2	295,1		321,2
Rikostorjunnan kustannukset, 1000 euroa	32666	34616		37858
Rikostorjunnan taloudellisuus (kustannukset / selvitetty rikoslakirikokset)	1261	1306		1354

Taulukko 9. Rikostorjunnan tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikostorjunnan tuottavuus (selvitetyt rikoslakirikokset / henkilötyövuodet)	85	90		87

Taulukko 10. Rikostorjunnan palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenne rikokset), prosenttia, vähintään	45,4	45,5	50,0	49,1
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikenne rikokset), keskiarvo, vrk	193	232	185	242
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	37,4	39,2	45,0	41,6
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Henkirikokset	97,5	100,0	100,0	68,8
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Pahoinpitelyri- kokset	59,4	56,2	70,0	61,8
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, keskiarvo, vrk, enintään	600	699	300	816

Taulukko 11. Rikostorjunnan suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikoslakirikosten määrä, enintään	43822	44647		44693
Selvitetyt rikoslakirikokset, määrä	25901	26503	28000	27940
Päätettyjen talousrikosten määrä	89	80	150	128
Avoinna olevien rikoslakirikosten määrä, jutut kpl	14385	15801	13000	16280
Avoinna olevien talousrikosjuttujen määrä	250	314	250	343
Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausaineri- kokset, määrä	41	53	60	93
Poliisin selvittämät törkeät huumausaineri- kokset, määrä	40	37	50	35

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Haltuun saatu rikoshyöty talousrikoksissa (netto), milj. euroa	0,31	0,13	0,50	0,50
Haltuun saatu rikoshyöty huumausainerikoksissa (netto), milj. euroa	0,02	0,04	0,10	0,01
Haltuun saatu rikoshyöty, muu rikos (netto), milj. euroa	0,07	0,23	0,20	0,31
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl - Henkirikokset	40	38	35	32
Alle 18-vuotiaaseen kohdistunut kiireellinen esitut- kinta	1566	1744		1969
Rasistiset ja muut viharikokset, kpl	54	152	50	165
Päätettyjen JR-juttujen lukumäärä	7	14	20	25

3.4 Lupahallinto ja muu asiointi

Yksityisen turvallisuusalan valvontasuunnitelma on laadittu vuosille 2024-2027. Lisäksi poliisilaitos on tarkastanut vuoden 2024 aikana poliisilaitoksen alueen 98 ampumara-
dasta 72.

Aselupien kohdalla otettiin käyttöön 1.3.2024 alkaen aselupien sähköinen hakeminen, jota käytettiin hyvin vilkkaasti ja loppuvuoteen mennessä reilusti yli puolet aselupahakemuksista tuli Itä-Suomessa vireille sähköisen asiointin kautta. Monessa hakemuksessa on ollut täydennystarpeita ja tämä on lisännyt hakemukseen käytettävän työn määrää.

Aselupa-asioiden sähköinen asiointi oli ensimmäinen vaihe aselupa-asioiden sähköisen käsittelyjärjestelmän (Lipas) käyttöönotossa. Valitettavasti tämän järjestelmän kehitys on tällä hetkellä pysähdyksissä. Nähtäväksi jää, saadaanko järjestelmää edes koekäyttöön vuonna 2025. Samoin ajokieltoasioihin kehitettävän Ajo-järjestelmän käyttöönotosta ei ole tiedossa aikataulua.

Vuoden 2024 aikana poliisilaitoksella myönnettiin yhteensä 137 400 lupaa, joista valtaosa kohdistui matkustusasiakirjoihin eli 124 200. Tämä on noin 10 000 lupaa enemmän, kuin vuotta aiemmin. Tämä lupamäärien kasvu johtui lähes kokonaan henkilökorttien määrän kasvusta, joita myönnettiin nyt 51 850, kun edellisenä vuonna lupamäärä oli 41 900. Kasvu johtui vuodesta 2019, jolloin henkilökortteja myönnettiin ennätysmäärä pankkien kiristettyä käytäntöjään henkilön tunnistamisessa ja nyt viime vuonna kyseisiä henkilökortteja uusittiin 5 vuoden voimassaoloajan jälkeen. Lisäksi moni luvanhakija on ilmoittanut matkustavansa jatkossa vain Euroopassa, jolloin henkilökortti on pienemmän kokonsa johdosta kätevämpi ja helpommin kuljetettavaksi mukana esimerkiksi lompa-
kossa.

Aselupien määrässä on pienoista pudotusta, mutta Itä-Suomessa käsiteltiin siitä huolimatta noin 9500 aselupaa. Aselupien määrässä näkyy reserviläistoiminnan ja sen myötä reserviläisampumaharrastuksen lisääntyminen. Lisäksi Itä-Suomessa asuu runsaasti metsästäjiä.

Erilaisia yleisötapauhtumia järjestettiin aiempaa hieman enemmän. Turva-alan lupamäärissä ei ole ollut niin suurta vuosittaista vaihtelua ja niitä käsiteltiin hieman vajaa 1800.

Kehittämällä sähköistä asiointia olemme parantaneet asiakkaiden palvelukykyä. Lisäksi erilaisia lupapalvelusektorin prosesseja on nopeutettu ja tätä kautta on saatu aikaan myös säästöjä.

Ajo-oikeuteen liittyvistä päätöksistä ei ole saatavissa luotettavaa tietoa Traficom (Liikenteen ja viestinnän lupa-, rekisteri- ja valvontaviranomainen) ylläpitämistä järjestelmistä. Poliisilaitosten kirjaamat ajo-oikeusasiat eivät siirry kattavasti tilastoihin, vaan osa näistä jää kokonaan tilastojen ulkopuolelle.

Käsiteltyjen ajo-oikeusasioiden kokonaismäärä oli vuonna 2024 poliisin käytössä olevien tietojen mukaan yli 9700. Näistä asioista suurin osa on rikos- ja terveysperusteisia ajokieltopäätöksiä, joita oli käsittelyssä noin 6000 kappaletta. Määrät ovat pysyneet edellisiin vuosiin verrattuna samalla tasolla.

Lupavalvonnassa tehtiin vuonna 2024 yhteensä 1759 aselupiin liittyvää seuraamuspäätöstä (aseiden väliaikaiset haltuunottopäätökset, aselupien peruuttamiset tai luvanhaltijalle annettavat varoitukset). Vuonna 2023 päätöksiä tehtiin 1093. Toimenpiteiden perusteina olivat mm. omaa tai toisen turvallisuutta vaarantava käyttäytyminen, syyllistyminen esim. törkeään rattijuopumukseen, pahoinpitelyyn, metsästysrikokseen tai terveydentilan heikentyminen.

Suurten ikäluokkien ikääntyminen tulee lisäämään lupapalvelusektorin työmäärää tulevina vuosina. Tällä hetkellä yli 70-vuotiaita luvanhaltijoita on puolet enemmän kuin 10 vuotta sitten.

Turva-alan lupiin kohdistuneita seuraamuspäätöksiä tehtiin vuonna 2024 yhteensä 38, vastaava luku vuonna 2023 oli 32. Ne jakaantuivat seuraavasti: vartijan luvan peruuttaminen 6, järjestyksenvalvojan luvan peruuttaminen 14 ja turvasuojaajan luvan peruuttaminen 11. Vartijalle annettiin varoitus yhdessä tapauksessa, järjestyksenvalvojalle viidessä tapauksessa ja turvasuojaajalle yhdessä tapauksessa. Yksityisen turvallisuusalan valvontaa on tehostettu viemällä toimintaa tietojohdotoiseen suuntaan tarkastusten ja nuhteettomuusseurannan osalta.

Vuoden 2025 yhtenä tärkeimpänä tavoitteena on lisätä ajanvarausasiakkaiden määrää. Tämän tavoitteen toteutumiseksi tulisi olla mahdollista kokeilla vuoronumeroasiakkaiden määrän rajoittamista.

Taulukko 12. Lupahallinnon taloudellisuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Lupahallinnon henkilötyövuodet	66,3	64,3		68,3
Lupahallinto, maksullinen htv	39,5	37,5		38,1
Lupahallinto, maksuton htv	26,8	26,8		30,2

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Lupahallinnon kustannukset, 1000 euroa	8241	8289		8935
Lupahallinnon taloudellisuus (kustannukset/poliisin myöntämät luvat)	62	65		65
Lupahallinnon kustannusvastaavuus, prosenttia	109,1	108,08		111,16

Taulukko 13. Lupahallinnon tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Lupahallinnon tuottavuus (poliisin käsittelemät maksulliset lupa-asiat ja valvonnalliset toimenpiteet / lupa-htv, maksullinen ja maksuton)	2019	2134		2180
Maksullisen toiminnan tuottavuus (poliisin myöntämät luvat / lupa-htv, maksullinen työaika)	3389	3389		3604
Maksuttoman toiminnan tuottavuus (valvonnalliset suoritteet/maksuton työaika, lupa-htv)	384	378		382

Taulukko 14. Lupahallinnon palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Sähköisen asioinnin käyttöaste %	68,2	64,9	72,0	69,3

Taulukko 15. Lupahallinnon suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Matkustusasiakirjat (passit ja henkilökortit)	120859	113577	110900	124206
Turva-alan luvat	1848	1768	1800	1756
Aseluvat	9342	9736	9540	9434
Muut luvat	1821	2019	1860	1993
Poliisin käsittelemät maksulliset lupa-asiat yhteensä, kpl	133870	127100	124100	137389
Aseiden hallussapitolupiin kohdistuvat peruutukset ja varoitukset	867	1093	850	1759
Ajo-oikeuspäätökset	9456	9008		9743
Järjestyksenvalvojakorttien peruutukset ja varoitukset	8	19	20	19
Vartijakorttien peruutukset ja varoitukset	4	13	8	7
Valvonnalliset suoritteet (yllä olevat yhteensä)	10316	10133		11528

3.5 Yhteiset palvelut

3.5.1 Viestintä

Itä-Suomen alueen rikosvirrasta on aktiivisesti tunnistettu ja nostettu esiin rikossarjoja ja -ilmiöitä, joista yhdessä poliisiyksikön viestinnän ja aiheeseen liittyvän poliisilinjan yksikön kanssa on viestitty. Teemoina esiin ovat nousseet mm. tietoverkkoavusteiset rikokset, nuoriso- ja ryöstörikollisuus sekä metsästysrikokset.

Tuotoksina on syntynyt mm. ennaltaehkäiseviä mediatiedotteita, sosiaalisen median päivityksiä, tiedotustilaisuuksia sekä taustatilaisuuksia median edustajille. Lisäksi suurimmista teemoista on tehty puheohjeet henkilöstön käyttöön.

Poliisin yhteiskunnallinen viestintä -tutkimushankkeen päätavoitteista juonnetut kokonaisuudet on nostettu osaksi laitoksen viestintäsuunnitelmaa, mm. ennaltaehkäisevä viestintä, vaikuttajaviestintä sekä turvallisuuden tunteeseen tähtäävä valvonnasta kertova viestintä.

Valtakunnallinen viestinnän vuosikalenteri julkaistiin huhtikuun alussa. Noudatamme Itä-Suomen poliisin viestintäsuunnitelmassa valtakunnallista vuosikalenteria, johon on merkittynä myös lupahallinnon teemat. Vuoden 2024 aikana on viestitty mm. seuraavista lupahallinnon aiheista: aselupien sähköisen asiointin laajeneminen, koulutukset ampumakouluttajille, passien ja henkilökorttien haku lomakaudelle, sekä deaktivoitujen aseiden ilmoittaminen.

Viestintä on yhdessä lupahallinnon edustajan kanssa käynyt ajankohtaisia teemoja läpi, ja sopinut miten valtakunnalliset aiheet huomioidaan alueellisessa viestinnässä. Lisäksi laitoksen viestinnän koordinoimassa sosiaalisen median ryhmässä on edustaja myös lupahallinnosta, millä halutaan varmistaa lupahallinnon asioiden näkyvyys laitoksen kansalaisille suunnatussa viestinnässä.

Tavoite toimintaohjelmasta ja tulossopimuksen täytäntöönpanosta viestimisestä on huomioitu laitoksen viestintäsuunnitelmassa. Poliisipalvelut-linjan hankkeista on viestitty aktiivisesti Sinetissä ja talon videopalavereissa. Vuoden aikana viestintää on pyritty aktivoimaan viestimällä asiasta aina johtoryhmän kokouksen jälkeen, siinä määrin kuin kokouksissa on aiheeseen liittyvät teemat käsittelyssä. Aiheet ovat olleet esillä myös johdon ja viestinnän koordinoimissa henkilöstölle suunnatuissa virtuaalisissa infotilaisuuksissa.

Rekrytointiviestintä ja työnantajamielikuvan kehittäminen on nostettu esiin viestinnän vuosisuunnitelmissa 2024 ja 2025. Suunnitelmassa huomioidaan Poliisihallitukselta tulevat ajankohtaiset teemat ja viestit. Aiheeseen liittyen on käynnistetty laaja rekrykampanja, jonka aineistoa on kerrytetty vuoden 2024 aikana, ja materiaalien hyödyntäminen käynnistyy alkuvuonna 2025. Työtä tehdään yhdessä laitoksen henkilöstöhallinnon kanssa.

3.5.2 Tietojohdoisuus

Itä-Suomen poliisilaitoksen toteuttama työvuorosuunnittelun keskittäminen Kuopion pää-poliisiasemalle esiteltiin poliisihallituksen työvuorosuunnittelun kehittämisryhmässä (2022-2023). Poliisihallitus ohjeisti muita poliisilaitoksia toimimaan pääpiirteittäin tämän mallin mukaisesti.

Tietojohdoisuuteen liittyen jaksotyöläisten työvuorosuunnittelun osalta on saatu erinomaisia tuloksia. Itä-Suomen poliisilaitoksessa on kehitetty haitta- ja ylityökustannusten seuranta työkalu. Jaksotyöläisten haitta- ja ylityökustannukset ovat pienentyneet vuositason yli 200 000 euroa.

Itä-Suomen poliisilaitos on mukana kehittämässä ja ottamassa yhdessä kaupunkien ja kuntien kanssa mm. Timantti-verkossa toimivaa POKA-kameravalvontajärjestelmää käyttöön. Timantti-verkko korvaa osittain nykyiset poliisiyksikkökohtaiset TUVE- ja sen ulkopuoliset IT-ratkaisut.

Poliisihallituksen sisäisen tarkastuksen POTI- tarkastusraportin suositusten mukaisesti olemme kartoittaneet vaihtoehtoisesti käytetyt tallennusalueet, niiden sisällön, tiedon laajuuden ja riskit.

3.5.3 Organisaatioturvallisuus, varautuminen ja riskienhallinta

Itä-Suomen poliisilaitoksessa varmistettiin sisäisen turvallisuuden ja varautumisen tehtävissä tarvittavat henkilöresurssit ja osaaminen sekä mahdollistettiin täysipainoinen työskentely kyseisissä tehtävissä. Em. toimintaa vahvistettiin perustamalla organisaatioturvallisuuden ja varautumisen toiminto, jossa työskentelee valmiusvastaava, turvallisuus-päällikkö, vanhempi konstaapeli sekä virastomestari tuottaen ja kehittäen Poliisin sisäisen turvallisuuden ja varautumisen palveluita. Keskitetyllä toiminnalla saadaan lisättyä tuottavuutta poliisiyksikkötasolla kyseisissä palveluissa. Rakennemuutoksella on vaikutuksia koko poliisiyksikön palvelukykyyn myös häiriötilanteissa.

Kuluneen vuoden aikana toiminnon kautta poliisiyksikössä järjestettiin useita valmiuden ja varautumisen sekä organisaatioturvallisuuden harjoituksia sekä koulutuksia.

Poliisiyksikössä ICT-varautumista kehitettiin aktiivisesti muun muassa valtakunnallisten ja paikallisten työryhmätyöskentelyjen kautta. Tällä tavoin kehitettiin kykyä tunnistaa ja varautua tietoturvan ja kyberturvallisuuden häiriötilanteisiin sekä toipua niistä. Poliisiyksikköön on hankittu toimintaan liittyvää materiaalia tukemaan kyseistä kokonaisuutta. Tiedonhallintamallin laatumiseen osallistuttiin Poliisihallituksen määrittämällä tavalla. Vuoden aikana osallistuttiin aktiivisesti kyberturvallisuuden seurantaan poliisihallinnon sisällä sekä ulkoisesti (Kyberturvallisuuskeskus).

Poliisiyksikössä kehitettiin poliisiyksikön riskienhallintaa syventämällä raportointijärjestelmän käytön osaamista. Vuoden aikana tarkastettiin riskilajiryhmien kokoonpanoa. Riskienhallintatyötä on toteutettu riskienhallinnan määräyksen mukaisesti eri riskilajiryhmien työskentelyinä.

Itä-Suomen poliisilaitoksen merkittävimmät riskit on tunnistettu ja niihin liittyvät hallinto-toimenpiteet ovat käytössä. Poliisilaitoksen omat nimittäjäriskit ja niiden hallintatoimet on kuvattu erillisessä riskienhallintapäätöksessä.

Poliisilaitos on ollut aktiivisesti mukana hyvinvointialueiden turvallisuuden kehittämis-työssä osallistumalla tarvittaviin työryhmiin. Yhteistoiminnan kehittämiseksi järjestettiin ja osallistuttiin tapaamisiin, koulutuksiin sekä aktiiviseen harjoitustoimintaan.

Poliisilaitoksella osallistuttiin aktiivisesti tiettyihin valmiustoiminnan rakenteisiin ja ko-kouksiin. Sidosryhmätoimintaa tehtiin aktiivisesti useammalla eri tasolla. Sidosryhmätoi-minnan edustajia kuului poliisilaitoksen koordinaatiotyöskentelyyn. Poliisilaitos osallistui mahdollisimman aktiivisesti muun muassa sidosryhmien harjoitustoimintaan.

3.5.4 Toimintaohjelma ja poliisin strategia

Suurin osa poliisilaitoksen toimintaohjelman mukaisista toimenpiteistä on käynnissä ja ne etenevät suunnitelman mukaisesti. Poliisilaitoksen johto on tarkastellut toimintaohjel-man keskeneräisiä kohtia ja laatinut suunnitelman niiden toteuttamiseksi.

Poliisin uusi strategia on jalkautettu henkilöstölle ryhmäkeskustelujen yhteydessä. Stra-tegia huomioidaan esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

3.6 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Lupasuoritteiden kustannusvastaavuus oli 111,16 %, muiden julkisoikeudellisten suorit-teiden kustannusvastaavuus 176,83 % ja liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvas-taavuus 176,83 %. Lupasuoritteiden kustannusvastaavuus nousi edellisestä vuodesta 3,08 %.

Taulukko 16. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat 2022–2024

Maksullinen toiminta	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	6 152 070	5 866 085	6 245 021
Tuotot yhteensä	6 152 070	5 866 085	6 245 021
Kokonaiskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	95 315	94 388	54 035
Henkilöstökustannukset	2 246 911	2 297 486	2 258 739
Vuokrat	405 489	400 407	372 776
Palvelujen ostot	1 202 372	1 035 661	1 141 822
Muut erilliskustannukset	33 888	37 536	34 147
Erilliskustannukset yhteensä	3 983 975	3 865 479	3 861 520

Maksullinen toiminta	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tukitoimintojen kustannukset	573 910	571 459	607 914
Poistot	74 927	11 545	40 445
Korot	0	0	5 081
Muut yhteiskustannukset	978 879	1 010 792	1 098 172
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 627 715	1 593 797	1 751 611
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 611 690	5 459 275	5 613 131
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
Tuotot-kustannukset, euroa	540 380	406 810	631 890
Kustannusvastaavuusprosentti	109,63	107,45	111,26
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN			
Tuotot -kustannukset, euroa	0	0	0
Kustannusvastaavuusprosentti			
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

Taulukko 17. Lupasuoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat 2022–2024

Lupasuoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	6 003 716	5 748 317	6 230 106
Tuotot yhteensä	6 003 716	5 748 317	6 230 106
Kokonaiskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	92 107	90 950	53 841
Henkilöstökustannukset	2 172 625	2 216 842	2 253 742
Vuokrat	396 116	389 544	372 126
Palvelujen ostot	1 196 585	1 029 049	1 141 395
Muut erilliskustannukset	32 521	35 815	34 051
Erilliskustannukset yhteensä	3 889 995	3 762 200	3 855 155
Tukitoimintojen kustannukset	559 261	555 453	607 334
Poistot	74 927	11 545	40 445
Korot	0	0	5 081
Muut yhteiskustannukset	978 879	989 266	1 096 681

Lupasuoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 613 067	1 556 265	1 749 541
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 503 022	5 318 465	5 604 696
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
Tuotot-kustannukset, euroa	500 692	429 852	625 409
Kustannusvastaavuusprosentti	109,1	108,08	111,16
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN			
Tuotot-kustannukset, euroa	0	0	0
Kustannusvastaavuusprosentti			
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

Lupasuoritteiden tuotot kasvoivat 8,38 % vuoteen 2023 verrattuna. Lupasuoritteista eniten myytiin henkilökortteja (23,75 %) ja passeja (0,95 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Muissa lupasuoritteissa (aseluvat, turvallisuusalan luvat, muut luvat) oli vähäistä laskua edelliseen vuoteen verrattuna.

Taulukko 18. Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat 2022–2024

Muut julkisoikeudelliset suoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	148 177	115 449	13 777
Tuotot yhteensä	148 177	115 449	13 777
Kokonaiskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 203	3 376	179
Henkilöstökustannukset	74 165	79 161	4 616
Vuokrat	9 357	10 663	600
Palvelujen ostot	5 778	6 491	395
Muut erilliskustannukset	1 364	1 689	89
Erilliskustannukset yhteensä	93 868	101 379	5 879
Tukitoimintojen kustannukset	14 625	15 711	535
Poistot	0	0	0
Korot	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	0	21 130	1 377

Muut julkisoikeudelliset suoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	14 625	36 842	1 912
Kokonaiskustannukset yhteensä	108 493	138 221	7 791
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
Tuotot-kustannukset, euroa	39 685	-22 772	5 986
Kustannusvastaavuusprosentti	136,58	89,53	176,83
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN			
Tuotot-kustannukset, euroa	0	0	0
Kustannusvastaavuusprosentti			
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot laskivat 88,07 % edelliseen vuoteen verrattuna, koska Digi- ja väestövirastolle tilitettävästä osuudesta poliisin saama osuus poistui vuonna 2024. Muut julkisoikeudelliset tuotot koostuvat aiheettomien hälytyksien, tavara-arpajaisten arvontojen, virka-apujen, alkuperäisten korvaavan jäljennöksen, arvauskilpailujen voittajan toteamisen sekä muista hakemuksesta annettavien päätösten tuotoista.

Taulukko 19. Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat 2022–2024

Liiketaloudelliset suoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	179	2 319	1 138
Tuotot yhteensä	179	2 319	1 138
Kokonaiskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5	63	15
Henkilöstökustannukset	120	1 483	381
Vuokrat	15	200	50
Palvelujen ostot	9	122	33
Muut erilliskustannukset	2	32	7
Erilliskustannukset yhteensä	152	1 899	486
Tukitoimintojen kustannukset	24	294	44
Poistot	0	0	0
Korot	0	0	0

Liiketaloudelliset suoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Muut yhteiskustannukset	0	396	114
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	24	690	158
Kokonaiskustannukset yhteensä	176	2 589	644
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
Tuotot-kustannukset, euroa	3	-270	495
Kustannusvastaavuusprosentti	101,97	89,56	176,83
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN			
Tuotot-kustannukset, euroa	0	0	0
Kustannusvastaavuusprosentti			
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

Liiketaloudelliset suoritteiden tuotot laskivat 50,91 % vuoteen 2023 verrattuna. Liiketaloudelliset suoritteet koostuvat liikenteen ohjauksien, poliisin työajan ja ajoneuvojen veloituksien, postituspalvelujen sekä jäljennöksiä tuotoista.

3.7 Yhteisrahoitteinen toiminta

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 68,44 %.

Taulukko 20. Poliisiyksikön yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat 2022–2024

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus-laskelman yhdistelmä (1 000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
Muilta valtionvirastoilta saatu rahoitus	0	52	52
EU:lta saatu rahoitus	46	0	0
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	172	0	0
Tuotot yhteensä	218	52	52
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7	8	8
Henkilöstökustannukset	152	142	144
Vuokrat	1	1	0
Palvelujen ostot	0	4	0
Muut erilliskustannukset (sisältää arvonlisäveron)	18	22	14

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus-laskelman yhdistelmä (1 000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Erilliskustannukset yhteensä	178	177	166
Kokonaiskustannukset yhteensä	178	177	166
OMARAHOITUSOSUUS (tuotot - kustannukset)	40	-125	-114
Omarahoitusosuus, %	-22,27	70,55	68,44

Yhteisrahoitteisessa toiminnassa ovat mukana Luonnonvarakeskuksen Susilife -hanke, EU-rahoitteinen Safe-Cities -hanke sekä SM -yhteistoimintahanke. Susilife ja Safe-Cities -hankkeista ei saatu rahoitusta vuonna 2024.

3.8 Poliisiyksikön kokonaiskustannukset

Poliisiyksikön kustannukset koostuvat poliisin toimintamenot momentista (osuus 98,67 %), maastapoistaminen ja noutokuljetukset momentista (osuus 0,06 %), työvoimavarojen palkatut momentista (osuus 0,05 %) sekä muut momentista (osuus 1,2 %). Muut momentit sisältää takavarikoitujen esineiden myyntitulot, muut tuotot, sakkotulot, muut sekalaiset tulot, turvapaikkahakijoiden vastaanoton valmiusryhmän kulut, poliisien tilaamat vainajien kuljetuksista aiheutuvat kulut sekä poliisin määräämien oikeuslääketieteellisten tutkimuksien kulut.

Taulukko 21. Poliisiyksikön kustannukset momenteittain 2022–2024

Kustannukset momenteittain (1 000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Ero 2023–2024	%-osuus 2024
Poliisin toimintamenot	80 793	84 423	88 295	-3 872	98,67
Maasta poistaminen ja noutokuljetukset	81	78	58	20	0,06
Työvoimavarojen palkatut	87	70	41	29	0,05
Muut momentit	1 149	964	1 088	-124	1,2
Yhteensä	82 110	85 535	89 482	-3 947	100,0

Poliisiyksikön kustannuksista suurin erä koostuu poliisin toimintamenoista 98,67 %.

Taulukko 22. Poliisiyksikön kustannukset toiminnoittain 2022–2024

Kustannukset toiminnoittain (tutkimukset, 1 000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	%-osuus 2022	%-osuus 2023	%-osuus 2024
Valvonta- ja hälytystoiminta	34 004	34 907	37 082	41,41	40,81	41,44
Liikenneturvallisuus	0	0	5 310	0	0	5,93
Rikostorjunta	32 666	34 616	37 858	39,78	40,47	42,31
Lupahallinto ja muu asiointi	8 241	8 289	9 233	10,04	9,69	10,32

Kustannukset toiminnoittain (tuke- kitoiminnot vyörytetty, 1 000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	%-osuus 2022	%-osuus 2023	%-osuus 2024
Muut tehtävät	7 199	7 723	0	8,77	9,03	0
Yhteensä	82 110	85 535	89 483	100,00	100,00	100,00

Poliisiyksikön suurimmat kustannukset olivat rikostorjunnalla sekä valvonta- ja hälytystoiminnalla, yhteensä 83,75 % vuoden 2024 kokonaiskustannuksista. Lupahallinnon kustannukset olivat 10,32 % ja liikenneturvallisuuden kustannukset 5,93 % kokonaiskustannuksista. Vuonna 2024 muut tehtävät toiminto siirtyi valvonta- ja hälytystoiminnan alle ja liikenneturvallisuus siirtyi valvonta- ja hälytystoiminnasta omaksi toiminnokseen.

4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Itä-Suomen poliisilaitoksessa kehitettiin henkilöstösuunnittelua ja siihen liittyvää HTV-seurantaa merkittävästi vuoden 2024 aikana osana toimintaohjelmatyötä, mutta linkittyen myös tulossopimuksen tavoitteeseen. Poliisilaitoksen oma henkilöstösuunnitelma laadittiin valtakunnalliseen henkilöstösuunnitelmaan pohjautuen vuosille 2025 - 2027.

Henkilöstösuunnittelun HTV-jako toteutettiin yksikkötasolle vuoden 2024 aikana. Yksikönjohtajat alkoivat osallistua myös rekrytointeja valmisteleviin palaveriinhin syksyllä 2024. Rekrytointeja valmisteleva ryhmä alkoi kokoontua kahden viikon välein, millä on pyritty nopeuttamaan rekrytointeja. Tulossopimuksen tavoitteen mukaisesti operatiivisessa toiminnassa olevaa henkilöstöä vahvistettiin myös ei-poliisikoulutetun henkilöstön rekrytoimisella esimerkiksi tutkintasihteereiksi ja apulaistarkastajiksi. Vuoden 2024 alussa poliisilaitoksella tehtiin myös etupainotteista rekrytointia, jotta HTV-tavoitteisiin päästään. Etupainotteinen rekrytointi vaikutti siten, että vuoden 2024 lopussa HTV-kehys ylitettiin noin 10 henkilötyövuodella.

Itä-Suomen poliisilaitoksella työkykyjohtamista on käyty läpi esimiesten kanssa valmentavan johtamisen työpajoissa vuosien 2023 ja 2024 aikana, sillä työkykyjohtamisella on erittäin suuri merkitys henkilöstön hyvinvoinnissa työuran eri vaiheissa. Poliisihallinnon yhteinen työkykyjohtamisen valmennuksen suunnittelu aloitettiin vuoden 2024 syksyllä Poliisihallituksen järjestämällä kurssinvetäjien ja valmentajien koulutuksella. Työkykyjohtamisen valmennus siirtyi toteutettavaksi vuoden 2025 aikana.

Itä-Suomen poliisilaitoksessa on tehty erittäin aktiivista yhteistyötä työterveyshuollon kanssa. Työkykyriskeihin pyritään tarttumaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa niin työpaikalla kuin yhdessä työterveyshuollon kanssa. Työterveysneuvotteluita käytiin vuonna 2024 yhteensä 51 henkilön kanssa. Työhönpaluuta tuetaan aktiivisesti mukaute-
tun työn ratkaisulla sekä osasairausvapaila. Työjärjestelyjä tehdään aktiivisesti, jotta työssä jaksaminen tai työhön palaaminen olisivat mahdollisimman onnistuneita. Psyko-
sosiaalisen kuormituksen vähentäminen on työterveyshuoltoyhteistyössä jatkuvasti kes-
keisenä teemana. Työnohjausta käytetään myös aktiivisesti ja vuoden 2024 aikana kil-
pailutettiin jo toistamiseen "työnohjaajapooli". Työnohjausta käytetään niin ryhmä- kuin
yksilömuotoisena työn tukemiseksi.

Työhyvinvointi on osana niin poliisilaitoksen henkilöstöbarometrin kehittämistoimenpiteitä kuin toimintaohjelman henkilöstöjohtamiselle asetettuja tavoitteita. Poliisilaitoksessa on tuettu yhteisöllisyyttä tyhy-päivien, "Työkaveri tutuksi" -viestinnän sekä poliisipäällikön poliisiasemavierailujen muodossa. Lisäksi on tehty aktiivista viestintää poliisilaitoksen tulostavoitteista ja toimintaohjelman etenemisestä sekä kiinnitetty huomiota tiedonkulkuun. Valitettavasti kuitenkin säästösyistä jouduttiin jättämään pois "Esimiehen lomopakko" -toimintamalli, eikä myöskään kaikkia suunniteltuja työhyvinvointitoimia voitu toteuttaa. Toimintaohjelman mukainen työhyvinvoinnin teemavuosi 2024 ei siis toteutunut täysin suunnitelmien mukaisesti.

Esimiestyöhön ja johtamiseen on tuotu tukea valmentavan johtamisen työpajojen kautta osana toimintaohjelmatyötä ja henkilöstöbarometrin kehittämistoimenpiteitä. Lisäksi valmentavan johtamisen teema oli mukana myös esimiespäivillä. Vuonna 2024 jatkettiin myös esimiestyön 270 -arvioinnissa mukana olleiden osalta henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien edistämistä. Rekrytointiosaamista pyrittiin vahvistamaan sektori- ja yksikönjohtajille järjestetyn perehdyttämisen kautta.

Osaamisen ja kehittymisen tuen osalta kehitettiin koulutusbudjetointia sekä perustettiin myös toimintaohjelmassakin tavoitteena ollut osaamisen kehittämisen ohjausryhmä. Tavoite- ja kehityskeskusteluiden osalta saatua palautetta on huomioitu ohjeistuksen valmistelussa ja esimiesten perehdyttämisessä keskustelujen käymiseen. Tehtäväkiertojen osalta päivitettiin ohjeistusta. Henkilöstöä on tuettu myös omaehtoisessa opiskelussa palkallisten opintovapaiden kautta sekä esimerkiksi avoimen yliopiston opintoja tuemalla. Valitettavasti vuonna 2024 myös koulutukseen jouduttiin ulottamaan säästöjä.

Seksuaalisen häirintään ja ahdisteluun puuttumisen toimintamallien osalta ns. tukihenkilömallin luominen on edelleen kesken. Työsuojelutoimijoiden kanssa on keskusteltu heidän aktiivisesta roolistaan henkilöstön tukemisessa.

Poliisilaitoksessa on mahdollistettu henkilöstön osallistuminen siviilikriisinhallinnan asiantuntijatehtäviin sekä koulutuksiin.

Taulukko 23. Henkilöstömäärä ja -rakenne poliisin momentilla

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Poliisin henkilöstö yhteensä, htv (sis. opiskelijat)	860,0	831,4	846,0	856,5
Poliisin henkilöstö yhteensä, htv (ilman opiskelijoita)	837,0	814,8	830,75	840,0
Naisia, %-osuus koko henkilöstöstä	27,6	28,2	17,0	30,4
Naisia, %-osuus poliisimiehistä	17,6	18,7	12,5	20,6

Taulukko 24. Työhyvinvointi

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Sairauspoissaolot, työpäivää / htv	13,2	12,0	11,5	11,9
Työtyytyväisyysindeksi	3,09	-	3,2	-

5 Tilinpäätösanalyysi

5.1 Rahoituksen rakenne

Poliisihallituksen myöntämät määrärahat olivat yhteensä 69 374 841 euroa. Rahoitus sisälsi toimintamenoihin myönnettyä rahoitusta 68 670 841 euroa ja poliisin ammattikorkeakouluharjoittelijoiden menoihin myönnettyä rahoitusta 704 000 euroa. Myönnetty määräraha sisälsi tuottotavoitteen 85 000 euroa.

Taulukko 25. Rahoituksen rakenne 2024

Rahoitus	Toteuma 2024	Prosenttiosuus rahoituksesta
2610011 Toimintamenot, kehysrahoitus	68 670 841	98,99
2610013 Poliisi AMK-harjoittelu	704 000	1,01
261001 Poliisintoimintameno yhteensä	69 374 841	100,00
Tulorahoitus	85 000	-
Yhteensä	69 374 841	100,00

5.2 Talousarvion toteutuminen

Taulukko 26. Käytössä olleet talousarviomomentit ja niiden käyttö 2024

Momentti	Momentin nimi	Talousarvio 2024	Käyttö 2024	Erotus
11.04.01.	Arvonlisävero	0	-10 570,85	10 570,85
12.26.99.1.	Takavarikoitujen esineiden myyntitulot	0	-10 501,00	10 501,00
12.26.99.3.	Muut tulot	0	-68 479,05	68 479,05
12.39.01.	Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	0	-409,51	409,51
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	0	-9 188,18	9 188,18
26.01.29.	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	0	3 089 225,90	-3 089 225,90
26.10.01.1.	Toimintamenot	68 585 841,00	68 449 225,24	136 615,76
26.10.01.3.	Poliisi amk harjoittelu	704 000,00	680 368,57	23 631,43
26.10.20.1.	Maasta poistamis- ja noutokuljetukset	0	56 698,09	-56 698,09

Momentti	Momentin nimi	Talousarvio 2024	Käyttö 2024	Erotus
26.10.20.2.	Turvapaikanhakijoiden vastaanoton valmiusryhmä ja valtakunnallisen palautusten täytäntöönpanon valmiusryhmä	0	1.679,81	-1 679,81
32.30.51.07.	Palkkatuetty työ, valtionhallinto	0	31 473,83	-31 473,83
33.01.29.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon-alan arvonlisäveromenot	0	113 310,01	-113 310,01
33.02.20.02.	Poliisien tilaamat kuljetukset	0	999 596,27	-999 596,27
33.02.20.03.	Poliisin määräämien oikeuslääketieteellisten tutkimusten menot	0	88 446,08	-88 446,08
33.20.50.01	Palkkatuetty työ, valtionhallinto	0	9 781,43	-9 781,43
610	Talousarviotulot, jotka siirretään toiselle kirjanpitoyksikölle	0	501 840,80	-501 840,80
620	Talousarviomenot, jotka odottavat kirjaimista	0	-1 297,42	1 297,42

5.3 Tuotto- ja kululaskelma

Taulukko 27. Tuotto- ja kululaskelma: vertailu budjettiin

Tuotto- ja kululaskelma 26.10.01	Budjetti 2024	Toteuma 2024	Budjettiero	Toteuma- prosentti
Maksullisen toiminnan tuotot	-26 000,00	-14 915,26	-11 084,74	57,37
Vuokrat ja käyttökorvaukset	0	-158 172,58	158 172,58	-
Muut toiminnan tuotot	-59 000,00	-100 336,88	41 336,88	170,06
TOIMINNAN TUOTOT	-85 000,00	-273 424,72	188 424,72	321,68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 069 749,80	2 040 292,35	29 457,45	98,58
Henkilöstökulut	54 459 065,00	54 455 218,16	3 846,84	99,99
Vuokrat	7 187 802,00	7 221 090,47	-33 288,47	100,46
Palvelujen ostot	4 585 999,20	4 591 373,76	-5 374,56	100,12
Muut kulut	979 425,00	1 013 578,68	-34 153,68	103,49
TOIMINNAN KULUT	69 282 041,00	69 321 553,42	-39 512,42	100,06
Rahoituskulut	0	500,86	-500,86	-
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	0	500,86	-500,86	-
Satunnaiset tuotot	0	-7 179,79	7 179,79	-
Satunnaiset kulut	30 500,00	26 008,94	4 491,06	82,58
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	30 500,00	18 829,15	11 670,85	61,73
TUOTTO- JA KULULASKELMA	69 227 541,00	69 067 458,71	160 082 ,29	99,77

Tuotto- ja kululaskelma 26.10.01	Budjetti 2024	Toteuma 2024	Budjettiero	Toteuma-prosentti
Käyttöomais. ja muut pitkäaik sijoituk.	62 300,00	62 135,10	164,90	99,74
Tuotto- ja kululaskelma	69 289 841,00	69 129 593,81	160 247,19	99,77

Budjetti vuodelle 2024 oli yhteensä 69 289 841 euroa sisältäen poliisin ammattikorkeakouluharjoittelijoiden rahoituksen 704 000 euroa. Lisäksi tuottotavoite oli 85 000 euroa.

Toteuma oli yhteensä 69 129 593,81 euroa koostuen poliisin toimintamenoista 68 449 225,24 euroa ja poliisin ammattikorkeakouluharjoittelijoiden menoista 680 368,57 euroa.

Rahoitusta jäi käyttämättä yhteensä 160 247,19 euroa, joka on 0,23 % budjetista. Rahoitusta jäi käyttämättä poliisin toimintamenoista 136 615,76 euroa ja poliisin ammattikorkeakouluharjoittelurahoituksesta 23 631,43 euroa.

Taulukko 28. Tuotto- ja kululaskelma: vertailu edelliseen vuoteen

Tuotto- ja kululaskelma 26.10.01	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Muutos euroina	Muutos prosentteina
Maksullisen toiminnan tuotot	-117 768,09	-14 915,26	-102 852,83	87,34
Vuokrat ja käyttökorvaukset	-196 973,07	-158 172,58	-38 800,49	19,70
Muut toiminnan tuotot	-169 073,00	-100 336,88	-68 736,12	40,65
TOIMINNAN TUOTOT	-483 814,16	-273 424,72	-210 389,44	43,49
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 272 757,79	2 040 292,35	232 465,44	10,23
Henkilöstökulut	52 675 199,74	54 455 218,16	-1 780 018,42	-3,38
Vuokrat	7 281 530,39	7 221 090,47	60 439,92	0,83
Palvelujen ostot	4 239 256,13	4 591 373,76	-352 117,63	-8,31
Muut kulut	1 072 536,24	1 013 578,68	58 957,56	5,50
TOIMINNAN KULUT	67 541 280,29	68 321 553,42	-1 780 273,13	-2,64
Rahoitustuotot	-188,15	0	-188,15	100,00
Rahoituskulut	2 418,86	500,86	1 918,00	79,29
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	2 230,71	500,86	1.729,85	77,55
Satunnaiset tuotot	-15 015,14	-7 179,79	-7 835,35	52,18
Satunnaiset kulut	20 526,08	26 008,94	-5 482,86	-26,71
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	5 510,94	18 829,15	-13 318,21	-241,67
TUOTTO- JA KULULASKELMA	67 065 207,78	69 067 458,71	-2 002 250,93	-2,99
Käyttöomais. ja muut pitkäaik. sijoituk.	0	62 135,10	-62 135,10	-
Tuotto- ja kululaskelma ja tase	67 065 207,78	69 129 593,81	-2 064 386,03	-3,08

Maksullisen toiminnan tuotot vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 87,34 % johtuen Digi- ja väestöviraston tilitysten poliisin osuuden poistumisesta.

Vuokratuotot vähenivät 19,70 % edelliseen vuoteen verrattuna. Edelleen vuokrattavien tilojen laskutuksessa tapahtui muutos siten, että Senaatti alkoi laskuttaa suoraan osan edelleen vuokratuista tiloista vuokralaisilta. Vuokratuotot ovat 158 172 euroa, joka sisältää lisälmen poliisiaseman edelleen vuokrattujen tilojen sekä Joensuun ja Mikkelin autopaikkojen vuokratuotot.

Muissa tuotoissa on sisäministeriöltä laskutettavat palkkaosuudet yhteensä 52 331 euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavaroiden hankinnat vähenivät 10,23 % edelliseen vuoteen verrattuna. Väheneminen tapahtui muut aineet, tarvikkeet ja tavarat -ryhmässä, koska hankintoja jouduttiin rajoittamaan ja siirtämään seuraavalle vuodelle rahoituksellisen tilanteen vuoksi.

Henkilöstökulut kasvoivat 3,38 %. Henkilöstökuluissa jouduimme rajoittamaan ylitöitä rahoituksen riittämättömyyden vuoksi. Säästöjä haitoissa ja ylitöissä saatiin 219 000 euroa. Henkilöstöä oli enemmän rekrytoituna vuonna 2024 kun edellisenä vuonna.

Vuokrat vähenivät 0,83 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vähennys johtui ulkopuolelta vuokrattujen ICT-laitteiden vuokrien pienenemisestä. ICT-laitteiden vuokraaminen on keskittynyt Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorille sisäisenä vuokraamisena. Rakennusten vuokramenojen kasvuun vaikuttavat vuosittaiset yleiset indeksikorotukset.

Palvelujen ostot kasvoivat 8,31 % edelliseen vuoteen verrattuna. Suurimmat kasvut olivat lupien painatuspalveluissa, ICT-palvelujen sisäisissä ostoissa Valtorilta, työterveyspalveluissa sekä siivouspalveluissa.

Muut kulut vähenivät 5,50 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vähennys johtui matkustamista koskevista rajoituksista. Matkakulujen vähennys oli 8,6 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Käyttöomaisuuteen on kirjattu poliisiveneen saattaminen käyttökuntoon.

5.4 Tase

Poliisilaitokset eivät tee tasetta.

5.5 Hankkeet

Poliisilaitoksella ei ole ollut hankkeita.

6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäinen valvonta itse käsitteenä ei vielä tässä vaiheessa ole koko henkilöstölle täysin avautunut eli sen sisällön laajuus ei ole täysin selvä. Organisaatioturvallisuuden korostuminen, johon oleellisesti liittyy tilaturvallisuus, kyllä tiedostetaan osana sisäistä valvontaa ja riskien kartoitusta, mutta sisäisen valvonnan niin sanottu linkittyminen erityisesti esimiesten päivittäiseen työhön ei kaikilta osin ole itsestäänselvyys. Jossain määrin sisäisen valvonta käsitetään osaksi laillisuusvalvontaa. Kuitenkin poliisilaitoksen johdon toiminnassa on sisäisen valvonnan toimenpiteet olleet enenevässä määrin esillä.

Riskien arviointimenettely on toteutettu Poliisihallituksen ohjauksen mukaisesti. Yhden poliisiaseman rikostorjunnan ongelmien johdosta on toteutettu kohdennettu riskien arviointi ja siitä saadut tulokset ovat muiden toimenpiteiden ohella johtaneet toimintamallien muuttumiseen ja tulosten paranemiseen. Tietoisuus LUMI-järjestelmästä ja sen käytettävyydestä on selkeästi lisääntynyt. Lähtökohtaisesti henkilöstö tiedostaa omaan työhönsä liittyvät riskit ja pystyy ennakoimalla estämään niiden konkretisoitumisen.

Esimiesten vastuu sisäisessä valvonnassa erityisesti niiden toimenpiteiden varmistamiseksi, jotka liittyvät poliisilaitoksen operatiivisen toiminnan turvaamiseen, ovat keskeisessä asemassa. Esimiesten toiminnan suuntaaminen ja myös osaamisen kehittäminen ovat onnistumisen kannalta merkittäviä tekijöitä. Osaamisen parantaminen edellyttää koulutusta ja myös sisäisen valvonnan mieltämistä päivittäiseen johtamistoimintaan liittyväksi vastuuksi.

Edelleen kuten myös aikaisempina vuosina yhtenä sisäisen valvonnan kanavana oli poikkeamailmoituksista saatu palaute ja sen perusteella tehty arviointi tarvittavista toimenpiteistä. Turvallisuuspäällikkö esitteli säännöllisesti yhteenvedon poikkeamailmoituksien tuloksista poliisilaitoksen johdolle. Poikkeamailmoituksista saatu tieto kertoo osaltaan sisäisen valvonnan tasosta ja sen mahdollisista puutteista.

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumana poliisilaitos esittää seuraavaa:

Pääsääntöisesti poliisilaitoksen sisäinen valvonta on asianmukaista. Esimiesten tietoisuus sisäiseen valvontaan liittyvistä vastuista edellyttää edelleen kouluttautumista ja myös henkilöstön tietoisuuden lisäämiseen on panostettava.

7 Kokonaisarviointin tulokset

Itä-Suomen poliisilaitoksella ei tehty vuonna 2024 ulkopuolisten suorittamia tai organisaation itsensä tekemiä arviointeja.

8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Itä-Suomen poliisilaitoksella ei ole vuonna 2024 tullut esille epäiltyjä väärinkäytöksiä taikka rikoksia.

9 Allekirjoitus

Samppa Holopainen, poliisipäällikkö